

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národná Tiskarna“ telefon št. 85.

Ob sklepu šolskega leta.

Vrata „naših“, to je na slovenskem ozemlju ležečih srednjih šol se zapirajo in učitelji in učenci odhajajo na vakancije — dnjokrat v tekočem stoletju.

Čudne misli prihajajo človeku v glavo. Kaj smo mi Slovenci? Kaj delamo? Kako živitarimo? Kam jadramo?

Pravimo, da smo narod, da smo Slovani. Ali je to resnica? Narod živi, ali bi moral živeti narodno. Naše duševno življenje bi se moralo gibati v našem slovenskem jeziku. Vse naše šole bi morale biti slovenske. Slovenec bi moral počenši s prvimi razredom ljudske šole do dovršene mature na srednji šoli poslušati vse nauke v svojem materinem jeziku. Ko bi dovršil srednjo šolo, bi moral znati tudi kateri izmed tujih jezikov. Pred vsem pa bi moral znati govoriti in pisati v ruskem jeziku. V Ljubljani bi morali imeti univerzo, kjer bi se večina predmetov predavala v slovenščini.

Če bi naše šole bile tako urejene, potem bi se moglo reči, da živimo narodno. K srednjim šolam prištevamo: gimnazije, realke, trgovske šole itd.

In kako stojimo Slovenci ob zatonu 19. stoletja glede srednjih šol?

Slovenci nimamo niti jedne svoje slovenske srednje šole! Ali si slišal to dejstvo, slovenski narod? Ali ste slišali to, bratje Slovani na severu in jugu? Ali vam je znana ta žalostna stvar, vi voditelji naši in vi naši državni in deželni poslanci?!

Niti jedne svoje srednje šole in seveda niti jedne univerze!

Pod takimi avspicijami stopamo Slovenci v XX. stoletje. Narodni polovičari smo, ne tič ne miš. Ali moremo upati, da si v XX. stoletju ohranimo svojo narodno individualnost, če se tako slabo oboroženi, tako nepripravljeni spuščamo v duševni boj z mogočnimi našimi sosedi in protivniki?!

Od juga nam preti italijanska povodenj, od severa še hujša in opasnejša nemška!

Germanizacija napreduje, ker jo pospešujejo takšni činitelji, ki bi je pospeševati prav za prav ne smeli.

Mi pa živitarimo dalje. To nas naj nikar ne moti in naj nas ne zaziblje v optimistične sanje za našo bodočnost, če se naša literatura precej lepo razvija!

Malo nas je. Ozemlje, koder se govori naše narečje, ni veliko. Naša narodna zavest ni posebno ukoreninjena, niti na Kranjskem ne dovolj, niti v Ljubljani ne tako, kakor bi bilo treba z ozirom na to, da je Ljubljana glavno mesto slovenskega naroda.

In če uveljavijo nemški državni jezik — kar v Avstriji ni nemogoče — kaj je pri nas sploh še nemogoče, kadar se gre proti Slovanom? —: potem se nam je tresti za naše slovenstvo! —

Toda mi smo slepi in ne vidimo nevarnosti tam, kjer je nevarnost za nas.

Narodno-napredna stranka je storila že mnogo, a še premalo za poslovenjenje naših šol. Naši poslanci so imeli v parlamentu ugodne čase, ko bi se bilo dalo kaj doseči, pa so jih zamudili!

Klerikalna stranka pa uganja komedije s svojo vero. Gasi tam, kjer ne gori, a tam, kjer gori, tam noče pomagati gasiti.

Namestu, da bi vsi složno delali za uresničenje naših narodnih teženj, da bi dosegli ravnopravnost svojega jezika pri uradih, v šolah in vsem javnem življenju, goji klerikalna stranka katoliški kozmopolitizem, kaže ljudstvu neprestano „oni svet“ — pri tem skrbi za utrjenje ultramontanistične reakcije na tem svetu. „Katoliški shod“ je Slovincem ravno toliko potreben, kakor normalnemu človeku tretje oko v čelu.

Vladi pa so taki katoliški shodi seveda jako po volji, ker ljudstvo odvajajo od istinito važnih in nujnih vprašanj — od narodnega in socialnega. Divide et impera! Vseobčna reakcija, struja, ki je sedaj tako

moderna v Evropi, škodi tudi nam Slovincem neizmerno in nam še bo škodila!

Vsem zavednim rodoljubom pokladamo na srce in na vest, naj ne opešajo v boju in naj se ne dajo premotiti od reakcionarnih fantomov, ampak naj energično delajo na to, da dobimo svoje šole, kjer se bo mladina vzgajala v naprednem duhu!

Ne nazaj, ampak naprej! Ne v srednji vek, ampak v solnčni vek! Ne verski fanatizem, ampak strpnost in prosveta! Ne duševna sužnost, ampak svoboda mišljenja in vesti!

To bodi naša prihodnost!

V Ljubljani, 3. julija.

K položaju.

O nadaljnjih akcijah vlade ni izvedeti nič pozitivnega. Češki listi poročajo, da členi ministrstva ne pojdejo na dopust, kar dokazuje, da se vlada nikakor ne vda počitniškemu brezdelju. Ustavoverno češko-nemško veleposelnstvo je imelo v Thunovi palači v Pragi dve uri trajajočo sejo glede položaja. „Plzenski Listy“ poročajo, da se vrše pogajanja, da bi se katoliška narodna stranka in krščanska socialna stranka združili pod imenom „österreichische Partei“. Združitev teh dveh strank bi bila docela naravna, saj so bili krščanski socialisti vedno le radikalni klerikalci v nacionalni obleki. Körber konferira z nemškimi in češkimi voditelji.

Nemci na Ruskem.

„Mosk. Vědomosti“ pišejo: „Nemci si osvajajo Rusijo. V štirih novoruskih gubernijah: Jekaterinoslav, Cherson, Besarabija in Taurija imajo Nemci 3-5 milijonov desjatin zemlje. Nevarnost je tolikanj večja, ker so Nemci večji del teh latifundij odkupili plemstvu. Nemci se strahovito množe ter odkupujejo sistematično zemljo, kateri spreminjajo prvotni značaj. Mesto domačega plemstva zavzemajo inozemski spekulantje in posledica tega bo, da domačini izgubljajo svoj ruski značaj. Naši kmetje postanejo tuj narod, ki igra ulogo zamorcev

v Južni Afriki, Nemci pa bodo neomejeni gospodje. V Rusiji se ne le trpi nemško gospodstvo, nego se Nemce gospodarsko celo utrjuje ter se jim dajejo vse različne pravice in razni privilegiji. Zato se kmetje ponekod že izseljajo. L. 1893/94 so nekatera plemiška društva v Južni Rusiji poslala vladi prošnjo, naj prisloži narodu na pomoč proti priseljevanju tujcev. Na tem potu bi trebalo iti dalje. Danes je še možno, da se reši polovica plemstva deželi. Čez deset let pa ne bo ničesar več, kar bi se reševalo. Ohranitev plemstva pa je za deželo življensko vprašanje, kateremu mora vlada posvečati največjo pažnjo. Zato pa mora napraviti nemški kolonizaciji konec.“ Nemci imajo pač na dvoru veliko zaslombo. Na dvoru, kjer sta carica-vdova in sedanja carica uvedli nemščino ter ji pridobili najodličnejše mesto, je seveda nemštvo simpatično, zato pa se mu ne delajo nikake zapreke nego ga celo podpirajo. Tudi pokojni Muravjev je bil prevelik prijatelj nemščine in je precej kriv, da se Nemci toli košatijo v Rusiji.

Vojna na Kitajskem.

Vesti iz Kitaja so vedno slabše. 18. junija so boksarske tolpe v družbi s cesarskimi vojniki napadle nemškega poslanika barona Kettelerja, ko je jahal v Čungli-Yamen, t. j. na kitajsko zunanje ministrstvo. Tolpe so potegnile poslanika s konja, ga ubile in njegovo truplo z meči razsekale na kose. Tudi tolmača, ki je spremljal poslanika, so tolovaji ranili. Umor poslanika je na vsak način casus belli, povod vojne. Nemčija more sedaj oficialno napovedati Kitajski vojno, kajti danes je jasno že vsakomur, da mednarodni voji nimajo več opravlja samo z boksarji, nego tudi s cesarsko vojno. To se je pokazalo pri bitki ob fortih luke Taku, to je čutil podadmiral Seymour, katerega so kitajski regularni vojniki napadali vso pot ter ga končno iz arzenala pred Tsientsinom sprejeli s topovi. Končno pa se je pokazalo to tudi pri umoru Kettelerja, katerega so pred kitajskim zunanjim mi-

LISTEK.

Dragotin Kette.

Spisal Ivan Cankar.*

(Dalje.)

Leta 1895. je predaval Kette v tedanjem dijaškem literarnem društvu „Zadržka“ dvoje dolgih pesmi. Znan je bil že takrat kot literat, in kdor je občeval z njim, je čutil takoj, da je Kette pesnik in nenavaden človek. Obe tisti dve pesmi sta bili pisani v romantičnem duhu Byronovem; kolikor se morem danes še spominjati, je imela jedna naslov „Vade in pace!“ — zelo poetično in v nenavadno lepem jeziku pripovedovana stara povest o zaljubljenem fratru. Skoro gotovo je, da je bil Kette takrat na letel na romantike in posebno še na Byrona, ki vpliva na mlade ljudi še dandanes z veliko močjo. Toda nekaj tistega romantičnega mišljenja in naziranja je bilo tudi v Ketteju samem. Vleklo ga je celo pozneje, ko je bil že popolnoma sam svoj in dozorel, k romantikom in mistikom; zelo je ljubil Lermontova in Puškina, Mickiewicza in Gogola. Nekoč sva se razgovarjala o poslednjih dveh, in jezil se je, da govore o propadanju in propadu tistih velikih pesnikov, ki so se v zadnji svoji dobi zatekali v misticizem ter iskali tam končne razrešitve vseh težkih problemov, katere zunanji svet pozna in se

čuti od njih odvisnega, pa jih ne more rešiti... No pozneje, do zadnjih njegovih pesmi, do tistih čudovitih sonetov, se opaža v Kettejevih umotvorih jako malo misticizma. Samo časih zazveni nalahko ona romantična struna, ki zveni v delih vseh slovenskih pesnikov, a najglasneje takrat, kadar so najbolj slovenski. To je naravno, če se pomisli, da je bil Kette sin svojega naroda, da je pel tako čisto iz narodne duše, kakor pred njim samo Prešeren, a za njim doslej nihče. Malokateremu narodu je romantično naziranje in čuvstvovanje tako lastno kakor slovenskemu. Dva kontrasta stojita tu tesno drug poleg drugega, in sta časih na krasen način združena v jedno. Preprostost in jednostavnost, jasno, jedrnatost izražanje, a na drugi strani polnočna fantazija, ki vidi in verjame, česar bi o belem dnevu ne videla in ne verjela živa duša. Najlepšega izraza je dal tej posebni naturi slovenski Janez Trdina v svojih „bajkah in povestih o Gorjancih“. Kette je bil navdušen za te bajke, ki so se mu zdele po pravici najimenitnejše pripovedno delo slovensko. Čital jih je največ in s posebno vnamo leta 1896., to je takrat, ko je izginil iz njegovih pesniških umotvorov zadnji sled tujinske nenaravnosti.

Imamo pesnikov v izobilici, nekaj velikih in mnogo majhnih, ali o nobenem izmed teh in onih se ne da reči, da je samorasel, kolikor ga je, in da se ni uklonil ni-

koli vplivu inih poetov. Tudi o Prešernu ne. Ne govorim o metriki in podobnih malenkostih; vpliv tujinstva se ne kaže v neznatnih zunanostih, temveč v duhu in mišljenju. To je bilo treba opomniti, dasi je umevno samo ob sebi; pri nas namreč vživajo slavo „narodnosti“ nekateri pesniki, ki nikakor niso narodno-jedrnat, temveč samo leseni, in ki nimajo v svoji notranjosti in v svojih takimenovanih idejah z narodom prav nobenega sorodstva. Kette je čital tujih in posebno nemških pesnikov zelo malo. Omenjenega leta mi je tožil, da pozna nemške klasike samo po imenu; a jaz sem ga blagročal. Človek mora biti jako trden, da v tistem hlastanju po visoko nagomljenih kupih tujega kništva ne izgubi vsaj kosca svoje prvotne nature. Zbistri se mu pogled in razsodnost se mu izčisti, a njegova tvorna moč ne profitira ničesar, pričinja si staviti nepotrebne meje, vprede se v zaprašeno pajčevino dolgočasnih teorij ter se zadeva s plahimi komolci ob plotove, ki se prej ni brigal zanje, in ki so jih postavili filistri. Kette ni gledal dosti na svojo literarno izobraženost; on ni bil izmed tistih literatov, ki po cestah vznemirjajo ljudi, in ki jim ni drugo na skrbi kot njih pismarsko rokodelstvo. Zanj ni bilo nevarnosti, da bi se pogreznil v samo literaturo ter se poartistil; pismarstvo mu ni bilo začetek in konec vsega pametnega življenja. Študiral ni zaradi svojih verzov in ne zato, da bi se

imenitil pred svetom. On je bil izmed tistih redkih ljudi, ki se uče in se trudijo, da bi spoznali resnico; izmed tistih ljudi je bil, ki nosijo veliko vprašanje v svojem srcu ter mu nehoti in instinktivno iščejo razrešitve. To so najplemenitejši ljudje; sesali niso od nikoder različnih nazorov in principov, ali vse njihovo nehanje in mišljenje stremi za visokim ciljem, njih roke delajo in njih ustna govore po notranji zapovedi. Razlita je čez vse njihovo življenje svetla luč, da se ne vidijo niti madeži, s katerimi so se oškropili, ko so šli preko blata.

Pojavljajo pa se dandanes na svetu osebe, ki so artisti in nič drugega kot artisti; zaklicali so v deželi tisto laž, da je umetnost „sama zase“, slekli so ji vse ideje, dotirali formo do vrhunca ter zavozili vso stvar naposled resnično tako daleč, da se razen literatov ne zanima za leposlovje živa duša več. Rodilo se je nekaj novega: artistika, ki nima z življenjem in z velikimi svetovnimi problemi nobene zveze, životari samo svoje kilavo životarjenje ter v najslabših svojih pojavih ne služi v drugo, kot da ščegeče po hrbtu debele filistre. Malo jih je, ki pišejo zato, da dajejo odduška svojemu srcu, da pripovedujejo, po čem je hrepenela v težkih urah njihova duša, ko je trkala pol predrzo, pol plaho na vrata velikih skrivnosti. Malo jih je, in umetnost jim ni glavna stvar, temveč samo najpriljavnejše in najlepše sredstvo. A ker jim je

nistrstvom ubili v družbi boksarjev kitajski vojak. Potemtakem imajo mednarodne sile opravka z oficalno Kitajsko, in značaj vojne se je s tem docela izpremenil. Danes niso na Kitajskem samo ustaški nemiri tolovajskih boksarjev, nego se je dvignila tudi vlada s krono vred proti Evropi. O najnovejših dogodkih je malo vestij, a še te so docela nezanesljive. „Daily Telegraph“ poroča iz Šanghaja, najbolj motnega vira, da se je general princ Tuan polastil osebe cesarja in cesarice vdove ter potegnil nase najvišjo moč. Iz Nankinga pa se javlja, da je dobil ondotni podkralj Ling-Kung sledeče obvestilo generala Tuana: Položaj je obupen. Prosim pomoči. Tuje čete osmerih narodov marširajo v Pekin. Močne so 20.—40.000 mož. Držati se morem komaj štiri dni. Iz Šanghaja pa se celo poroča, da so mednarodne čete že v Pekinu, ter da so združene vladne in boksarke čete docela porazile. Seymour je vzel Kitajcem pred Tsientsinom 50 maksimskih topov. „Times“ pa poroča, da je dobil podkralj Li-Lu iz Pekina dekret, s čimur mu prestol ukazuje, naj varuje svojo pokrajino in obvaruje Pekina propada. Iz tega izvajajo, da sta cesar in cesarica ubežala, ter da se je polastil krone Tuan ter napravil svojega sina cesarjem. Wolffov biro je dobil iz Tsientsina sledečo brzovajko nemškega konzula: Kitajski sel je prinesel pismo sira Roberta Harta iz Pekina: Gospod pl. Bergen, drugi nemški poslaniški tajnik v Pekinu poveljnikom evropskih čet: Inozemske kolonije in poslaništva so oblegana. Položaj je obupen. Hitite! Drugi viri pa poročajo, da so razen treh poslaništev požgana vsa druga poslaniška poslopja, in da so poslaniški vsi na angleškem poslaništvu oblegani. V Tsientsinu pričakujejo napada kitajske armade 30.000 mož. Trdnjava Futschau je močno zasedena in ima ukaz, streljati na vsako ladijo. Položaj na Kitajskem je torej sila opasen. Velevlasti so bile pač jako slabo informirane o razmerah v srcu Kitajske ter so bile pač prepočasne s pošiljativjo svojih čet. Nemčija pošlje te dni celo divizijo na bojišče, a v kratkem še nekaj kompanij. Tudi Rusi in Japonci hite, le o Avstro-Ogrski, ki je povsod poslednja, ni slišati ničesar več.

Dopisi.

Z Bleda, 30. junija. Leta 1898, ko so se vršile volitve na Bledu, je prerokoval prerok v osebi Evgena Lampeta, da je liberalnega zmaja konec, in da se stebri blejskega doma majejo. Njegovo prerokovanje se ni spopolnilo, kar so pokazale zadnje občinske volitve na Bledu; zgodilo se je baš nasprotno. Klerikalci se niso upali niti na volišče prikazati, zategadelj je napredna stranka na celi črti zmagala sijajno. To boli klerikalce, tem bolj, ker je postal velezaslužni in napredni g. Peter nel, kojega so hoteli klerikalci ubiti politično, zopet župan.

samo sredstvo, do katerega se jim ne zdi vredno imeti boječega spoštovanja, zato imajo to imenitno sredstvo popolnoma v svojih rokah ter ga vladajo nezmotljivo in po svoji volji. Vladajo ga nezmotljivo; ker jim leži na srcu, si poišče vselej jedino pravo in umestno pot, jedino primerno obliko. Tisti ljudje, o katerih govorim, in ki so po svojem mišljenju in čustvovanju vzvišeni nad vse svoje vrstnike, ne morejo napisati ničesar slabega. Zategadelj namreč ne, ker ne pišejo zaradi pismarjenja samega, temveč imajo vselej nekaj povedati, kadar posežejo po peresu. Preveč je življenja in duše v njih, da bi mogli roditi kaj mrtvega. V tistih verzih Goethejevih, Prešernovih, Kettejevih, o katerih pravijo, da so manj vredni, je zmirom še nekaj posebnega; iz njih sije oko ženialnega človeka... Kdor prečita do konca zbirko Kettejevih pesmi, spozna z razkošjem, da je poslušal velikega človeka, da je gledal odprte vse tajne hrame njegove duše. Ne občuti samo tiste površne ščegetajoče slasti, kakor jo občuti ob delih efemernih poetov, ki nastopajo v sedanjem literarnem meteuze na vseh koncih in krajih. Srce se mu napolni z veselo milobo, oko se mu razširi in vidi daleč preko obzorja, daleč preko blata vsakdanjosti. Iz blata vsakdanjosti, ki je pesnika dušilo in naposled vdušilo, so se rodile Kettejeve pesmi, najlepši izraz vsega, kar je bilo v njem plemenitega, suverenega, večnega. (Dalje prih.)

Prepričali so se klerikalci, mislimo, da liberalnega zmaja ni tako lahko ugonobiti ter dostavljamo le toliko, da je bil Bled napreden in ostane napreden. Nasprotno je pa volitev v novi ribenski občini izpadla, kajti zmagali so na celi črti klerikalci. Da so v Ribnem naprednjaki propadli, je šele tedaj razumeti, ako se ve, da sta v ribenski občini dva duhovnika — poveljnika, in sicer je jeden Matija Mrak, župnik v Bohinjski Beli, drugi pa Jožef Pristov, župnik v Ribnem (brat tistega Janeza, kateri je imel ob svojem času zaradi nekega junca komedijo). Posledica tega je bila, da so Belani pod tema dvema poveljnikoma zmagali ter Ribnjani z dvema podobčinama, ki plačujeta dve tretjini direktnega davka, proti eni podobčini beljanski propadli, in sicer tako, da imata prvi dve podobčini 6 odbornikov, poslednja pa 12 odbornikov. Vsi so klerikalci, samo ribenski podžupan je naprednjak. Da so naprednjaki v Ribnem propadli, so pripomogli k temu porazu večinoma davkoplačevalci iz blejske občine, osobite Mlinani, ki imajo pravico tudi v ribenski občini voliti, s tem, da so skoro vsi ti polnoštevilno na volišče prišli, ter glasovali s klerikalci. To je bil najhujši udarec za Ribnane. Nad vse sramotno je, da so blejski občani pripomogli k porazu ribenskih naprednjakov. Ko se je vršila občinska volitev na Bledu, se ni upal niti eden od teh na volišče priti ter pokazati, kakega mišljenja da je, a v Ribno so pač šli zdržbe delati. Pokazali so torej svoj značaj. Nadalje še omenimo, da je župnik Pristov začel posnemati župnika Oblaka z Grada v tem, da svoje farane denuncira.

Iz Rajhenburga, 1. julija 1900. Razvitje zastave „Trebeviča“ in vaš članek „De vexillis benedicendis“ ima že tudi na Štajerskem svoje posledice. Tisti nestrpni, oholi klerikalizem kranjski, kojemu je geslo: Sic volo, sic jubeo, prekoračuje Savo in se že vseljuje med nas. In kaj bo posledica vsega? Da se bomo posvetnjaki in duhovščina, ki smo dozdej prav dobro izhajali drug z drugim, jeli trgati meji sabo, kakor se trgate pri vas! O sv. Petru, zavetniku naše župe, vrši se pri nas istotako, kakor o Telovem, procesija. Temu obhodu prisostvovali so vedno honoracijori in gasilno društvo v paradi. Letos pa je drugače. Naš gospod župnik je bil obvestil namreč načelstvo gasilnega društva, baje na višje povelje, da se smejo sicer društveni udje v svoji opravi udeležiti spreveda, toda odkriti. Do letos gospod Bog ni bil žaljen, če so imeli gasilci svoje šleme na glavi ter poklekali in odkrivali se le pri blagoslovih, zdaj pa je! — In posledica? Vsi honoracijori in gasilno društvo so ostali lepo doma. Vsak časti Boga po svoje. Društva, ki so uniformovana, in ki imajo kolikor toliko vojaška poveljevanja in disciplino, si prisvajajo kolikor toliko tudi pravico, da časte stvarnika svojega tudi po vojaški. Do danes se nihče ni spodtikal na tem, a zdaj se to ne spodobi več in Bogu s tem krače čast, ter dela javno pohujšanje! Če se, recimo, udeleži v bodoče cerkvenega obhoda kako strelsko društvo, ne bode smelo nositi svojih znakov in pušk, nego odkrito bode korakalo za nebom z molkom v roci. Mnenja smo, katerega sicer nikomur ne vsiljujemo, da baš taki nastopi dvigajo sloves cerkvenega obreda in društvo samo pokaže korporativno, da so mu udje krščeni. A zdaj bodo izostajali. In ironija! Pri tem sprevodu je svirala uniformovana kapela meščanske garde kostanjeviške, seveda pokrita. In čudo ni se podrl svet! — Sv. solunska brata sta torej degradovana. V krški in lavantinski vladikovini ju slave letos 7. t. m. „Najbolj slovenski“ škof v belo-črni Ljubljani je odredil, da ju čestite vi Kranjci enkrat v oktobru, če sem prav poučen, 29. imenovanega meseca. Do tedaj bomo že nekoliko pozabili na sv. Cirila in Metoda! Seveda, laški menih, Joanes Zacharija, katerega god praznujejo zdaj 5. t. m., in kateremu na čast in ljubav so odstranili sv. Cirila in Metoda, ima za sv. stolico in posebno še za nas Slovence, izrednih zaslug, vsaj večjih od sv. blagovestnikov. A mi Rajhenburžani ostanemo pri prvotnem prazniku. Slavili bomo god solunske sv. dvojice 4. t. m. zvečer s kresom in streljanjem, ter nabereimo prispevkov, katere pošljemo za godovni dar sv. blagovestnikov družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljano.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Ne le v južni Afriki tudi Slovenci imamo ljute boje. Buri se vojakujejo za prostost zlato, Angleži za bursko zlato, nam pa gre za obstanek. Buri imajo le jednega sovražnika, naših je pa mnogo, ki nas hočejo vse uničiti. Opasnost je velika! Se bomo li ohranili pogube? Upajmo, da! Toda le značajnost v domoljubju, resno in vstrajno delo za kulturni napredek in požrtvovalnost duševnih in gmotnih sil nam obetajo rešitev in zmago — v nekrvavem našem boju.

Kje pa so, in kdo so oni sovražniki, ki nam oporekajo pravico do obstanka in nam grozijo s poginom? Vprašajte Čehe, Slovake, Prekmurce, Hrvate, Istrijo, Koroško, Štajersko, Primorje, Trst, Gorico in našo ožjo domovino Kranjsko, zlasti Gorenjsko in zvedeli boste dovolj. Jeli mogoče, da so se združili zoper Slované v državi — sodržavljanji, podaniki istega cesarja in kralja, bližnji sosede, zavezniki in oficialni prijatelji?! Kar se zdi neverjetno, je, žal, resnično. Baš v ta namen so razbili leta 1867. državo. Madjar pridržal si je polovico, drugo delila sta si Lah in Nemec. S pomočjo vlad, birokracije, plemstva in mnogih drugih faktorjev so upali raznaroditi nas — pričakovali so brzih uspehov. Toda sredstva niso zadoščala. Mobilizirati je treba elitne garde in kapital, tako so določili nasprotniki in osnovali so „Lega Nazionale“, „Schulverein“ in druga sorodna društva. S pomnoženo silo so šli na delo, da k smrti obsojene Slované justificirajo. Rop slovanskih duš se je pričel s podrezavanjem kali, računajoč, da brez naraščaja plemje pogine, ko staro strohni, pače in mine. Kakor Dum-Dum strelji, ki okužijo zrak na okoli, kjer padajo in uničujejo, kar zadenejo, tako grozen je postajal vpliv „Lega“ in „Schulvereina“ za slovansko mladež. Nevarnost je rastla rapidno. Da ne bi sovražni valovi zatopili naše nade — otrok slovanskih — treba je bilo graditi jezove v obrambo in — nastale so „Matice školske“ in „Ciril-Metodove družbe“. Te vrle „silobrambe“ zadržujejo napredovanje sovražnika, v kolikor je to mogoče. Bodo li pa odbivale srečno krute napade, ali bodo podlegle premoči?

Ravnokar so zborovala glavna društva „Lega Nazionale“ v Arco, „Schulverein“ pa v Gradcu. Izporočil se jasno razvidi, kako mogočne so nam nasprotne armade, in s kolikimi sredstvi so podprte. „Schulverein“ ima premoženja 513,640 gld., članov šteje 120.000, ki so razdeljeni v 1114 podružnic. Dohodki lanskega leta (1899) so znašali 222.375 gld. Nemčija (Germania) prispevala je 120.000 mark. Šol, razredov in otročjih vrtov zdržuje 190.

In kje so te ponemčevalnice? Povsod le v škodo slovanske mladine — le lovilnice so, nastavljene slovanskim ptičkam.

„La lingua del Dante“, kojemu društvo je „Lega nazionale“ podrejena, izjavlja brez ovinkov, na shodih in v brošurah, da mu je edina in sveta naloga, speljati v naročje Italije dežele: Dalmacijo, Istrijo, Trst, Gorico, sploh Primorje in Juliške pokrajine. In dne 3. junija, ko so v Gradcu blagoslovljali dosedanje šulvereinske uspehe in kovali bojni načrt za prihodnost, oglašil se je pl. Planner, ter zahteval še večje sile, rekoč: „Pest se mi krči, s katero bi najraje potolkel in zdrobil one, ki se ponemčevanju ustavljajo ter predržneje motiti in omajevati srčno vez nemške Avstrije z veliko in slavno nemško državo. Nikdo ne sme stati izven „Schulvereina“. Društvenost naj bo dokaz zavednosti in nemškega čuta. Kdor hoče veljati za pravega Nemca, ta mora pripadati društvu, on mora delati in žrtvovati“.

Kako skromne so v primeri s „Schulvereinom“ razmere naše „Ciril-Metodove družbe“! Dasi od leta 1886, tedaj 14 let skrbno in marljivo deluje, šteje 11.215 članov, podružnic 134, letnih dohodkov 21.951 gld., v 19 zavodih se poučuje v materinščini in odgojuje v narodnem duhu po 1500 slovanskih otrok. Lepo število jih je torej v dobi 14 let rešilo pogube, a koliko jih bi bila otela, da je imela večjo podporo! Kako ogromno število brojijo oni, katerim „Ciril-

Metodovo društvo“ ni mar, dasi spadajo med zavedne in se štejejo za rodoljubne! Potrojenih moči potrebuje društvo za krepko obrambo. Brez narodno čutečega naraščaja propademo.

Ako se v Ciril-Metodovih zavodih šola 1500 otrok in pokrije stroške z 21.000 gld. potem najde zavetja v ponemčevalnicah vsaj 10krat toliko slovanskih otrok, od katerih se raznarodi — malo računjeno — tretjina, tedaj leto za letom vsaj 5000.

Aritmetika kaže žalostno perspektivo — če se društvene moči ne pomnože, a naravnost obupna je prihodnost, ako bi viri društvenih dohodkov namesto krepkejši morda celo slabšeji postali.

Zato „podpirajte najboljše družbo sv. Cirila in Metoda! Oprimimo se gesla navdušenega Nemca Plannerja: „Nikdo naj ne stoji zunaj! Društvenost je znak zavednosti in slovanske čutečega srca. Vsakteri naj dela in žrtvuje za „Ciril-Metodovo družbo“!

Fr. D—k.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. julija.

— **Imenovanja.** Sodni adjunkt Otokar Kočever pl. Kondenheim v Marbregu je prestavljen v Ljubljano. Avskultanta Handler in Wunsche pa sta imenovana v Marbreg oziroma v Št. Vid. Adjunkt dr. Polonio iz Polja je prestavljen v Koper, avskultant Barza je imenovan adjunktom v Trst, avskultant Dominiko pa adjunktom v Dinjan.

— **Dr. Teodor Elze,** znani preiskovalec slovanske reformacije, je umrl 27. junija v Benetkah v visoki starosti. Elze nam je takorekoč šele odkril slavno dobo o začetku naše književnosti, o kateri je napisal celo knjižico. V Ljubljani je bil pastor l. 1852—56. Slava Elzejevemu spominu!

— **„Mrtva roka“.** „Koblar hvali delovanje in zaslug „Mrtve roke“ ter pravi, da bode ustanovil olomuški knezonadškof dr. Kohn več čeških ljudskih in meščanskih šol. Hkrati se pa po svoji stari navadi počoha ob naš list ter vpraša, kdaj bode že djal za peč plitve fraze, namreč, da je duhovščina nasprotnica šole, da ne postane pred javnostjo smešen. Ne vemo, če je na Koblarjevih trditvah sploh kaj resnice, vemo pa, da ima dr. Kohn okroglih 1600 kron čistega dohodka na dan, torej toliko, kakor pri nas učitelj prve plačilne vrste na leto. In če mož, ki ima na leto 575.668 K čistega dohodka, zida par šol, to pač še ni nikaka zaslug, ampak le nekoliko peska v oči davkoplačevalcem! Tako „Učiteljski Tovariš“.

— **Resnici na ljubo** radi priobčimo tole pismo: Spoštovani gospod urednik! Pravici na ljubo Vam poročam, da kar se je dobilo nedostatkov v konsumnem društvu na Bledu, je resnica. Na Bohinjski Beli pa nisem stavil takega vprašanja, kakor je bilo v „Narodu“ in torej je popravek Marije Peter nel opravičen. — Spoštovanjem Ivan Korošec, c. kr. merosodec.

— **Letno poročilo ljubljanske višje gimnazije.** Ravnateljstvo ljubljanske višje gimnazije je izdalo koncem šolskega leta 1899/1900 nemški „Jahresbericht“. Vsebina tega poročila je tale: 1.) Ebbe und Flut. Von M. Vodusek. 2.) Beschreibung des Neubaus des k. k. Staats-Obergymnasiums in Laibach. Von A. Schwab. 3.) Schulanrichten. Vom Director. Spočetka poročila je lepa slika nove višje gimnazije. Iz ravnateljstvih šolskih poročil posnemamo, da je poučevalo obligatne predmete 26, neobligatne predmete pa 7 učnih močij. Učencev je bilo koncem šolskega leta 610, med temi 5 privatistov. Po narodnosti: 501 Slovenec, 108 Nemec in 1 Italijan. Po veri: 607 katolikov, 2 protestanta in 1 grški katolik. Najmlajši učenci so imeli 11 let, najstarejši učenec pa 25 let. Ljubljancanov je bilo 165. Odličnjakov je bilo 73, prvi red ima 424 učencev, ponavljalni izpit bo delalo 63, drugi red ima 33, tretji red pa 14 učencev. Šolnine so plačali učenci v obeh tečajih 14.500 K, vpisnine pa 709 K 8 vin. Štipendistov je bilo samo 83, ki so dobili 14.895 K 90 vin. Prihodnje šolsko leto se prične 18. septembra t. l.

— **Od Dravinje** nam poročajo: Ako ravno ima Konjiški okraj med 22.659 pre-

 Dalje v prilogi.

bivalci 21.414 Slovencev, imajo vendar takozvani Nemci po štajerski geometriji večino v okrajnem zastopu in s tem tudi gospodarstvo v okrajni hranilnici. Slovenska manjšina je v javnih sejah okrajnega zastopa večkrat grajala, da ni pravilno, da sede v ravnateljstvu hranilnice gospodje, ki so hranilnici zavezani kot dolžniki, in da ima pri tem zavodu glavno besedo tisti, ki je njemu največ dolžen — opozarjali smo vladnega komisarja g. Zoffa na to, da so te nezdrave razmere po pravilih izrečno prepovedane — in to v javni seji — zaman! Zdaj pa slišimo, da se je pri reviziji računov pokazal pomankljaj 30.000 kron. Govori se, da se je tajnik, ki pa nima takega premoženja, zavezal, da bo ta deficit pokrtil. Vprašati moramo, kam je prišel ves ta denar. Bati se je, da bo škodo trpel okraj, to je večinoma Slovenci. Mi vemo, da nadkomisar Zoff ni preobložen z delom in bi se moral brigati za te nezdrave razmere, posebno ker stori le svojo dolžnost, ako gleda, da se javni zavod, za katerega jamči ves okraj, vodi v smislu pravil.

Dravinčan.

— **Zveza mlekarских zadrug.** Vsled povabila c. kr. kmetijske družbe so se sešli 29. junija v Dol. Logatcu zastopniki vseh 12 notranjskih mlekarских zadrug, da se posvetujejo o skupnem postopanju. Uvaževajoč vse razmere, zlasti pa dejstvo, da imajo južnoavstrijski mlečni pridelki in izdelki svoja tržišča v primorskih naših mestih, čez katere gre tudi eksport, se je ukrenilo ustanoviti zvezo za vse kranjske mlekarске zadruge ter povabiti k sodelovanju tudi primorske zadruge, vsled česar naj se zveza imenuje „Zveza kranjsko-primorskih mlekarских zadrug“. V svrhu izvršitev tega ukrepa se je volil pravičajni odbor sestojec iz odbora mlekarске zadruge v Dolenjem Logatcu in iz predsednikov mlekarских zadrug v Cirknici in Planini.

— **Pevskega društva „Ljubljana“** velika ljudska slavnost, vršiva se zadnje nedeljo na Koslerjevem vrtu, je uspela vsestransko dobro. Prostorni vrt je proti 5. uri napolnilo občinstvo iz vseh stanov. Pevske točke izvajale so se pod vodstvom društvenega pevovodje g. Vedrala v popolno zadovoljnost občinstva, posebno veliki zbor „Kdo je mar“ s spremljevanjem orkestra, katerega je občinstvo z največjim zanimanjem tiho poslušalo, kjer sta se posebno odlikovala tenor in baritonista gg. Kranjc in Polašek. Nadalje zbor „Slovan na dan“, kjer je častno rešil tenor solo partijo g. Černiko in „Slovanski brod“. Več zborov moralo se je na splošno zahtevo občinstva ponavljati. Godba je izvajala z znano preciznostjo svoje točke ter žela istotako obilo pohvale. Streljanje in kegljanje na dobitke imelo je zelo povoljen uspeh, prodajalke srečk, kolikor smo opazili pa tudi. Pri kegljanju dobili so: I. dobitke g. Verčič; II. dobitke g. Juvan; III. dobitke g. Lehrman; IV. in V. dobitke g. Pevalak. Da se je plesalo pozno v noč, nam ni treba še posebej omenjati. Pevsko društvo „Ljubljana“ se vestno in resno trudi ustrezati zahtevam občinstva in podpornih članov. Ker to svojo nalogo tudi izpolnjuje, je upravičeno apelirati na podporo narodnega občinstva.

— **Občni zbor kranjskega gasilnega društva**, ki se je vršil v petek, dne 29. m. m. v mestni posvetovalnici pod vodstvom načelnika g. Focka, je rešil srečno že nad pol leta trajajočo krizo. G. župan Šavnik je obžaloval, da je sploh prišlo do te krize, in da stari odbor noče več prevzeti težavne naloge. Navduševal je mnogoštevilne gasilce k slogi. Načelnik, g. Ignacij Fock je pozdravil navzoče, povdarjajoč, da nikakor ne sprejme več načelnštva. Po poročilu tajnika (društvo ima samo 44 podpornih članov) in blagajnika oglasil se je k besedi g. C. Pirca. Nepotrebno je bilo, je dejal, da se je dovedlo gasilno društvo tako daleč, in da se je vanj zanesla po hujškariji brezvestnih ljudi politika, kateri ni mesta v takem društvu. Nato je prečital pismo, v katerem je napovedal odbor občini razpust društva in ovrget točko za točko v pismu neresnično navedenih puhlih razlogov. Resnica se je članom vedoma prikrivala od gotovih ljudi, ki se dosedaj niti z jednim samim delom v prid občine ne morejo izkazati, z namenom nahujskati jih proti občinskemu zastopu, ki stori kar je mogoče. Po kratki debati so bili na predlog g. C. Pirca z vsklikom voljeni v odbor gospodje:

Alojzij Pečnik, načelnikom, Jak. Kiler, namestnikom, Gašper Eržen, tajnikom, Ivan Rakovec, blagajnikom; zaupnikom pa gg. Karol Jäger, Ferdo Polak in Ferdo Sajovic. Vodnike izbrali so si posamezni oddelki, in sicer plezalci g. J. Špenkota, brizgalničarji g. J. Rauscha in varuhi g. Janka Sajovica.

— **Št. Jakobsko-trnovska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda** vabi najvjudneje vse častite člane, kakor tudi vse častilce sv. Cirila in Metoda k sv. maši, katera se bo bode brala na čast blagovestnika v soboto 7. t. m. ob osmi uri zjutraj v trnovski cerkvi.

— **Kolesarsko društvo „Ilirija“** vdeleži se v nedeljo slavnosti razvitja novega prapora „Gorenjskega Sokola“ v Kranju korporativno.

— **Budalosti.** Ljubljanski nemškoniacionalni trifolij, ki odklada navadno ob sobotah svoj parfimirani duševni gnoj v „Grazer Tagblattu“, se je preteklo nedeljo zakadil v „gasilno društvo ljubljansko“, češ, da je v zvezi s tistimi godci, ki so parkrat na svojo roko javno nastopili. Zatem pa hoče norce briti iz bodoče civilne godbe. Da „gasilno društvo“ ni v nikaki zvezi s tistimi godci, ve v Ljubljani vsak otrok, samo „der dumme Karl von Laibach“ ne, da pa žurnalistični težaki „Grazer Tagblatt“ v Ljubljani vsak nenemški napredek ljubljane s svojimi nemškoniacionalnimi parklji mažejo, se ume samo ob sebi.

— **Papirnico** namerava sezidati veleposestnik in dež. poslanec g. Josip Lenarčič ob Borovnišči ter je že vložil prošnjo za stavbno dovoljenje komisionalne poizvedbe se vrše 4. t. m.

— **Stavka na Fužinah.** Na Fužinah, v tovarni barvenega lesa, so pričeli delavci (približno kakih 80) štrajkovati.

— **Celjsko županstvo.** Cesar je potrdil izvolitev župana Gustava Stigerja in podžupana Julija Rakuscha. Vsi protesti Slovencev in slovenskih glasil niso torej izdali prav nič! Tudi prav.

— **Rakovški samci** prižgo kres — na čast sv. Cirila in Metoda dne 4. t. m. ter vabijo vse prijatelje okolice k temu večeru.

— **Zadnje deževje.** Vsled hudega deževja dne 25. in 26. m. m. sta Sava in Kokra hudo narasli, zlasti pa Kokra, ki že trinajst let ni bila tako velika. Videli so, poroča „Gorenjec“, cele hlode in drevesa, katera je bila voda s koreninami izruvala. Mestne toplice v Kranju in pa toplice g. Sajovica so bile skoro popolnoma pod vodo. Tu ni napravila posebne škode, nasprotno pa je to deževje povzročilo nemalo škodo na polju, ker so imeli ljudje seno nakošeno in ga niso mogli pravočasno pospraviti, žito pa je vse poležano.

— **Oblak se je utrgal** 26. junija nad Bistrico in okolico pri Radovljici ter napravil na polju in drevju mnogo škode. Največ je trpela Česnica, kjer je naliv od našal poljske pridelke ter pokril njive s peskom in gramožom.

— **Grozna nesreča** je zadela vas Dolenje v fari Jelšanski, v Voloskem okraju. V pondeljek so se od Podgrada prignali strašni sivočrni oblaki nad vas. Nastal je strašen vihar in med strašnim gromenjem in bliskom je začela padati toča. Vse se je treslo in trepetalo. Čuti je bilo, kako drevesa kar pokajo. Vse je ropotalo in vse bežalo! Sto in več let stara debila so padala na tla. Vse se je rušilo. Kakih pet minut je trajalo to strašno pokanje in vrišč. Trinajst gospodarskih poslopij leži porušenih vsa sadna drevesa po vrhah so izruvana in polomljena! Sreča še, da od ljudij je le eden ranjen, ker so prebivalci bili več noma po njivah in živina na paši. Prav čudno je, da od otrok, ki so ravno iz šole domov prišli, ni nobeden poškodovan, da si so bili v hišah. S to nevihto so dotični prebivalci zadeti na strašen način. Narod že itak siromašen, gleda sedaj skrbno polno v bodočnost. Škoda sama se skoraj ne more ceniti. Ali v kolikor se je mogla ceniti — znaša okoli 300.000 kron. Vlada je že učinila potrebne korake za naglo pomoč. Ali toliko gotovo ne bode mogla storiti, da bi se škoda nadomestila. Zato pričakuje ubogo dobro ljudstvo, da ljudje, katerih je Bog gmotno bolj oblagodil, ne pozabijo na nje.

— **Akad. tehn. društvo „Triglav“** ima v soboto, dne 7. julija svoje četrtredno občno zborovanje v letnem tečaju 1900 v društvenih prostorih. Začetek ob 8. uri zvečer. Dnevni red: Čitanje zapis-

nika zadnjega zborovanja in bratskega društva „Slovenije“. Poročilo odbora. Volitev opravilca. Slučajnosti.

— **Napadeni in obstreljeni.** 29. m. m. ponoči ob 11. sta šla Fr. Pipan in Tom. Tekavec iz Malevasi pri Ježici v družbi fantov domov. V Malivasi je šel Tekavec pod neko okno. Nakrat je ustrelil nanj Fr. Pršin iz daljave 30 korakov ter ga zadel v noge in v roko. Tekavec je zavpil, na kar so mu prihiteli tovariši na pomoč. Pršin pa je ustrelil še dvakrat in so bili zadeti Jan. Hafner in levo nogo, v prsi in nad levim očesom, Fr. Grajzar v levo stran spodnjega života, Jan. Kos na čelu in Fr. Rak na desnem palcu. Vsi zadeti so zbežali in Pršin je ustrelil za njimi še štiri-ali petkrat, ne da bi koga zadel. Pipana, ki se od strahu ni mogel ganiti, je udaril Pršin s kolom po glavi, da se je zgrudil. Tekavca in Pipana so prepeljali v bolnišnico, Pršina pa so izročili sodišču.

— **Dva najdena mrtveca.** Dne 24. m. m. sta šla šestletni sin Marije Gregorič v Malih Dolah in osemletni Karol Virant iz Grma v sosednji gozd nabirat borovnice. Dečka sta se po dvehurnem nabiranju ločila. Virant je šel domov, Gregorič pa se je napotil skozi gozd k stari materi, ki biva blizu Mal. Dol. Ker ga čez tri dni ni bilo domov, je šla mati ponj k stari materi, a tam ga ni bilo, ker sploh tjakaj ni prišel. Pač pa so našli dečka golega v neki jami, polni vode. Menda se je hotel kopati, a je utonil. — Dne 1. t. m. sta našla dva delavca pod nekim kozolcem na Glincah 28letnega dninarja Fr. Kodermana z Vrhpolja pri Moravčah mrtvega. Ležal je na obrazu in držal v levici smodko. Zadel ga je srčna kap.

— **Strela** je udarila dne 23. junija v kozolec Matije Brenceta v Krnicah pri Logatcu in je pogorel ves kozolec poln detelje. Škode je za 600 K.

— **Požar.** Dne 20. junija je gorelo na Gorenjem Igu pri posestniku Iv. Tancku in posestniku Jak. Likovcu. Škode je za 5000 K. Zažgali so otroci.

— **Mestna hranilnica ljubljanska.** Meseca junija 1900 vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 733 strank 366.564 K 71 vin, 665 strank pa dvignilo 327.197 K 44 vin. V II. četrtletju 1900 dovolilo se je 175 prosilcem posojil na zemljišča v skupnem znesku 392.970 kron.

— **Nečuvena surovost.** Poročajo nam: Nedavno zvečer je bil videti v Strelških ulicah nezasišano surov prizor. Nekje se je začel strel, in ko so prestrašeni ljudje prihiteli na cesto, so videli, kako preganjajo obstreljenega mačka psi in neki hlapec z vilami. Maček je bežal z Drelsejevega posestva ter se skušal rešiti pri hiši št. 3 v Strelških ulicah. Toda hlapec ga je na dvorišču zajel in nabodel na vile. Nato ga je zmagovalno nesel v Drelsejevo hišo. Maček je požrl baje štiri piščeta, zato ga je hlapec javno justificiral. Na Drelsejevem vrtu imajo menda sploh navado streljati mačke in pomorilo se je ondi že več koristnih mačk. Radovedni smo, ali imajo ondi po sanitarnih pravilih prirejeno mačje pokopališče, in ali ima mačji strelec orožni list. Vsekakor je protestirati, da bi se streljalo sredi mesta in pobijalo drugim domače, koristne živali. Naravnost kaznivo pa je mučenje živalij in tako barbarsko nabađanje na vile! Gospod Drelse naj si napravi ograjeno dvorišče za svoje piščance, katere mu vsak privošč, toda mačke naj pušča v miru, zlasti pa naj ne povzroča tako škandalozno brutalnih prizorov, kakoršen je bil opisan.

— **Iz občinstva** se nam poroča: Hoja zvečer skozi „tunel“ od Koslerjevega vrta proti „Praterju“ je nevarna za ljudi in živali, sploh vsem, ki ne vidijo v temi. — To skušal sem s svojo družino, v katero spada tudi štironogi „Dackerl“, v nedeljo zvečer. Potem, ko smo slišali glasovito pariško godbo pri Kankertu, in gledali umetno večerno solnce in zvezde nad Spod. Šiško, smo zavili v drevored in takoj prišli v gostoto. Sence, podobne ljudem, so se bližale, se v zadnjem hipu odmaknile ali na klopeh čepale in šepetale. Utrujeni kuže je capljaj poleg mene v skrbah za nas in za svoje zakriviljene noge. Toda odšel ni usodi! Pohodila ga je težka noga mimogredočega neznanca, in milo cviljenje tolmačilo je ljudem pasje bolečine. S „cirlikami“ smo jeli razsvetljevati pot mimo „občnega žabjega zbora“ onkraj grabna, misleči, kako potreben je jarek iz-

trebljenja. Mogoče je, da se jednako, kakor „Dackerlu“ zgodi tudi otroku, zdi se mi kratko malo nedostojno, da drevored, ki vodi v Šiško in iz Šiške, ni vsaj za silo razsvetljen. Dokler se ta egiptovska tmina ne prežene, svetujem vsem, ki neadi karambolirajo in tudi slepih miši po inkorporiranem drevoredu nočejo loviti, da se „tunela“ ognejo.

— **Nove stavbe.** Kolodvorski okraj, zlasti obliže justične palače, se je od potresa sem začel zelo lepo moderno razvijati. Razen že par dograjenih poslopij, namravana je ondi gradnja tudi dveh novih zasebnih hiš in je stavbišče zanj že nakupljeno. Tudi dve novi cesti se do dovršitve sodnijskega poslopja ondi dogradita. Razen tega olepšajo prostor pred justično palačo in regulirajo Dalmatinove ulice še v ostalem delu.

— **Razširjenje brambovske vojašnice** se izvrši, kakor čujemo, uprav prihodnje leto, ko bodo te gradnje tikajoče se razprave v deželnem zboru, oziroma na Dunaju končane. Načrti pa so že dovršeni, in zemljišče tudi že odkupljeno.

— **Mestna ljudska kopel.** Od 23. do 30. junija letos oddalo se je v mestni ljudski kopeli vsega skupaj 634 kopelj, in sicer za moške 506 (349 pršnih in 157 kopel v banah), za ženske pa 128 (26 pršnih in 102 kopeli v banah).

— **Kopanje na javnih mestih** razen kopališč v Koleziji ali v vojaškem, je prepovedano, pa Gruberjev kanal je za nekatere vajence v mraku ponekod zelo dobro skrivališče. Umestno bi bilo, da se tudi posestniki obrežja pobrigajo za razne te dvo-noge „žabe“!

— **Škropenje ulic** in cest se ponekod — kakor se nam piše — zelo pozno ali pa celo redko izvršuje. Ker je ta mesec najbolj vroč v poletju, je treba pač malo več brižnosti za javno snaga.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe.** Od 23. do 29. junija je dela iskalo 7 moških delavcev in 36 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 9 moškim delavcem in 35 ženskim delavkam. 101 delavcem se je nakazalo 60 odprtih mest in v 35 slučajih se je delo vsprejelo, in sicer pri 4 moških in 31 ženskih delavkah. Od 4. januarja do 29. junija je došlo 1720 prošenj za delo in 1486 deloponudb. 2607 delavcem je bilo 1648 odprtih mest nakazanih in v 968 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj 1 krojač, 1 ključavničar, 1 trgovski hlapec, 1 hišni hlapec, 14 konjskih hlapcev, 2 vrtna delavca, 2 hlapca za kmetška dela, 1 gostilna (v najem), 1 natakara na račun, 2 gostilniški kuharici, 2 kuharici k orožnikom, 7 navadnih kuharic, 1 sobarica, 9 deklic za vsako delo, 15 deklic k otrokom, 2 kuhinjski deklici, 8 dekel za kmetška dela. Vajenci za trgovine in obrte.

— **Z rešilnim vozom** so prepeljali v deželno bolnico Elizabeto Vislerjevo, ženo sluge pri finančnem ravnateljstvu. Bila je sama doma in zaklenjena v sobi. Pri razobuvanju ji je, kakor sama pravi, počila koža na nogi, da se ji je vlila kri. Ker si ni mogla sama pomagati, je vpila, da so prihiteli ljudje in odprli stanovanje. Elizabeto Visler je najbrže padla in se le pri tem poškodovala.

— **Zobozdravnik med. dr. Rado Frlan** se je nastanil v Ljubljani v Špitalski ulici 5. I. Dve leti se je učil zobozdravništva ter obiskal najslavnejše zavode v Evropi. Učil se je pri zobozdravnikih prof. Bleichsteinerju in Frischenschlagerju v Gradcu ter potoval v Berlin, Hamburg in Draždane, kjer se je izučil v vseh najnovejših in modernih delih zobozdravništva. Zadnji mesec je obiskaval zobozdravniški kurz na Dunaju. Ker naše ljudstvo na svoje zobe silno malo pazi, bo imel dr. Frlan za revnejše ljudstvo brezplačno ordinacijo za ruvanje zob od 8—9. ure zjutraj, da bo vsakemu mogoče, gnile zobe odstraniti pravočasno. Dr. Frlan otvori svoj atelier z 8. julijem.

— **Semenj.** 2. julija je bilo prignano: 1215 glav konj in volov, 271 glav krav in 90 glav telet, skupaj 1576 glav. Kupčija je bila splošno živahna; kakor po navadi so se tudi danes voli najboljše prodajali, ker so prišli kupci z Morave in Bavarskega in so jih precej nakupili in dobro plačali. Tudi s konji in kravami je bila kupčija živahnejša kakor na drugih semnjih.

— **Kanarček** je ušel 2. t. m. zjutraj na Bregu in odletel proti „Katoliškemu domu“ ali dalje. Kanarček je popolno rumen

in ima črnkasto-rumeno čopico na glavi. Kdor ga ujame, in prinese lastniku v „Katališko tiskarno“, dobi nagrade 1 gld.

* Zopet eden! „Wiener Zeitung“ z dne 23. junija 1900, št. 142. C. kr. okrožno sodišče v Sv. Hipolitu na Nizjeavstrijskem je z ediktom z dne 16. junija 1900 dovolilo otvoritev konkurza nad imetjem pod firmo „Konsumno društvo za Sv. Hipolit in okoli, reg. zadruga z omejenim poroštvo“, reg. zadruga v Sv. Hipolitu.

* Tragikomedija v zakonu. V Parizu živi ministerjalni uradnik Anatol v lepi hišici z vrtom, na katerem je majhno jezerce. Bil je drugo leto oženjen ter prav srečen v svojem zakonu, ko je dobil par anonimnih pisem, naj bolje pazi, kaj se godi v njegovi hiši. Anatol je imel prijatelja Edmonda, kateri je bil pa še večji prijatelj Anatolovi lepi ženkici. Te dni se je ministerjalni uradnik zelo podvizal domov ter prišel še pred določenim časom. Toda vrata spalnice so bila zaklenjena; ko jih je Anatol ulomil, je našel sobo prazno, pač pa je baš takrat, ko je vstopil, čul kakor da je nekaj težkega štrbunknilo v vodo. Stopil je urno k oknu, in glej, v jezeru pod oknom je videl svojo ženo in svojega, oziroma njenega prijatelja, tresoča se od mraza in strahu. V prvi naglici sta skočila skozi okno, ne misleča na to, da je pod oknom jezerce.

* Čudne razmere vladajo nekaj časa sem v St. Louisu v Ameriki. Prebivalstvo mesta se je razdvojilo na dve stranki, in nastali so veliki izgredi. Župan in večji del ljudstva simpatizuje z izgrezniki. Guverner dolži župana, da izrablja izgrede v politične svrhe, isto pa meni tudi župan o guvernerju. Resnica je, da sedaj oba v motnem ribaritu. V mestu pa ni nihče več varen svojega življenja. Dinamitne eksplozije so prav na dnevnem redu; mej kakimi 600 ustaši in mej mestno stražo je nastal boj ter so obležali štirje mrtvi in veliko jih je bilo težko ranjenih. Na Market Streetu so izgrezniki razdrobili neki voz z dinamitom 18 ljudem so potegnili obleko s telesa ter jih namazali z zeleno barvo. Nihče se že skoro ne upa na cesto. Vse je oboroženo s samokresi. Do sedaj je že blizu 40 mrtvih in nad 200 ranjencev. Vlada v Washingtonu ne more teh izgrediv zabraniti, ker prepoveduje ustava St. Louisa vsako umešavanje.

* Gospa ali gospica. V najvišjih new-yorških krogih so dame sklenile, da se bodo oblačile tako, da bo moškimi takoj razvidno, ali govori z gospo ali gospico. Gospe bodo nosile namreč vse nakite, našive, peresa i. dr. na desni strani, gospice pa na levi. Doslej je bil moški večkrat v zadregi, kako naj bi se vedel napram tuji dami, ki je nosila rokavice. Kajti rokavice zakrivajo jedino znamenje zakona: poročni prstan. Poslej bo tudi tej zadregi odpomagano.

Književnost.

— „Slovenka“. Vsebinska VI. zvezka: Ivo Šorli: „Jezero“, (pesem). Zofka Kveder: „Študentke“. Mrakova: „Tema življenja“. Vida: „Dušica lepa...“, (pesem). Prof. dr. Fran Celestin: „O ženskem vprašanju“. Bonifacij: „Vabilo na ženitovanje“. „K poglavju o organizaciji ženstva“. Milivoj Ivanov: „Bajka“, (pesem). E. Gangl: „Zavržene cvetice“, (pesem). Listek. Književnost. Razno. S to številko poteka prvi pololetnik „Slovenke“. V drugi polovici tekočega leta se

vedo ob isti ceni — slike. „Slovenko“ prav toplo priporočamo. Naroča se v Trstu.

Telefonska in brzajavna poročila.

Dunaj 3. julija. Češke dame, na čelu jim gospe dr. Kaizla in dr. Škarde, so poslale soprogi prestolonaslednika Franca Ferdinanda, knežji milosti Zofiji brzajavno čestitko in prošnjo, naj bo pri svojem visokem soprogu priprošnica češkega naroda, čegar hči je sama.

Dunaj 3. julija. Danes se je prvič sešel novoformovani občinski svet, ter so prisegli novoizvoljeni občinski svetniki, med temi tudi dva socialna demokrata. Seja se je vršila docela mirno. Zanimiva je bila le izvolitev občinskega svetnika Purschta, posestnika več javnih „zabavišč“, v — disciplinarni odsek.

Praga 3. julija. Knez nadškof Skrbensky je včeraj popoldne v Emsu vsled utrganja krvi nenadoma umrl.

Berolin 3. julija. Pri odhodu novih mornaričnih čet na Kitajsko je imel cesar Viljem nenavadno bojevit nagovor. Dejal je, da se je zgodil v Pekinu nesramen zločin. Tekla je kri posvečene osebe poslanika, zastopnika vladarja Nemčije, in tudi drugi poslaniki so v grozni smrtni nevarnosti. Da, možno je, da so postali danes tudi že drugi poslaniki žrtve kitajskega fanatizma. Nemška zastava se je oblatila, in čast nemška je kruto razžaljena. Zategadelj je treba eksemplarične kazni, in prelita kri kliče po maščevanju. Zato je dejal cesar. ne bom prej miroval, dokler ne doseže nemška zmaga zadoščenja, in dokler se ne pribori zmaga in red. Cesar je govoril sila razburjeno. Glas mu je trepetal od jeze. Cesarica, ki je stala poleg cesarja, se je jokala. Slovo je bilo jako ginljivo, ker so odhajajoče častnike in podčastnike spremljale žene in in njih otroci.

Berolin 3. julija. Bülow je imel z vsemi poslaniki sejo radi dogodkov na Kitajskem ter se je dosegla popolna skladnost glede postopanja. Drž. zbor se skliče v kratkem, da dovoli večje kredite v vojne svrhe.

Berolin 3. julija. Iz luke Taku je došla brzajavka, da je kitajsko mesto v Pekinu pogorelo in da stoji pred Pekinom 30 do 40.000 kitajskih vojakov. Cesarica-vdova je iz Pekina pobegnila.

London 3. julija. Iz Šanghaja se poroča, da je dospela v Pekin večja mednarodna vojska.

London 3. julija. Francoski duhovniki v Nankingu so dobili poročilo, da se je vršila 20. junija pred Pekinom velika bitka in da so mednarodne čete, okoli 20.000 moških, popolnoma premagale kitajske in boksarske čete. Kitajski topovi so izvrstni, toda topničarji so neizveščani. Zato so jim v Čifuju vzeli mednarodni vojaki 50 topov.

Washington 3. julija. Admiral Kempff je sporočil, da so poslaništva v Pekinu oblegana in da se vrše okoli Tsientsina neprestani boji. Poslanikom v Pekinu primanjkuje živil.

Narodno gospodarstvo.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

III. Zbornični koncipist dr. Viktor Murnik poroča:

a) Na vprašanje, če je zakon o nedeljskem počitku navesti tudi na v pravih določeno delo konsumnih in enakih društev, je zbornica c. kr. okrajnemu glavarstvu v Ljubljani poročala naslednje:

Zakon z dne 16. jan. 1895, drž. zak. št. 21, s katerim se v obrtovanju uravnava počitek ob nedeljah in praznikih, je po § 1. tega zakona stopil na mesto § 75. zakona z dne 8. marca 1884 drž. zak. št. 22, s katerim se izpreminja in dopolnjuje obrtni red. Če torej odgovorimo na vprašanje: ali spadajo pridobitne in gospodarske zadruge pod obrtni red, če se pečajo z obrtniški opravki, — smo odgovorili tudi na vprašanje po navedbi določeb o nedeljskem počitku na konsumna in jednaka društva.

Ne more pa biti dvoma o tem, da je obrtni red navesti na pridobitne in gospodarske zadruge, brž ko imajo v členu IV. razglasilnega patenta k obrtnemu redu določene obrtne pojmovne znake, ob katerih visi subsumcija pod obrtni red. Ni za koga, ki bi jih izvezal. Glede zadrug, katerih podjetje se celoma ali deloma suče o trgovskih opravkih, pa določa zakon o pridobitnih in gospodarskih zadrukah z dne 9. aprila 1873, št. 70 drž. zak. v § 13. naravnost, da veljajo zanje, koder zadrugi zakon ne ukazuje drugače, določila trgovskega zakonika o trgovcih, torej vsekako tudi subsidiarna trgovskopravna določila, med katere spada tudi obrtni red, čigar predpisi o obrtnem pomožnem osebju, ki obsegajo tudi določbe o nedeljskem počitku imajo po § 25. uvodnega zakona k trgovskemu zakonu veljati poleg trgovskega zakona (čl. 59—65). Čl. 11 trgovskega zakona pa izrecno ne izključuje onih deželnih zakonov in torej v zmislu § 5. uvodnega zakona k trg. zak. tudi ne onih državnih zakonov, ki v obrtnopolicijskem ali obrtnodavčnem oziru stavijo zahteve za pridobitev lastnosti trgovca ali posebnih vrst trgovcev. Tudi razglasilni patent k obrtnemu redu, katerega se obrtni red izpreminja in dopolnjuje poznejši zakoni niso dotaknili, med taksativno uštetimi od obrtnega reda izvzetimi podjetji ne omenja pridobitnih in gospodarskih zadrug.

(Dalje prih.)

Tinktura zoper kurja očesa

— gotovo najboljšo sredstvo —
za hitro odpravo kurjih očes, trde kože itd.
Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (9—27)
deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“,
M. Leustek-a v Ljubljani.

Zdravi zobje

so dosti dragocenejša stvar, nego se jo že itak ceni v vsakdanjem življenju. Redno prebavljanje in dobra hranitev ter vsled tega delavna in življenska moč, vse to so faktorji, ki so večinoma zavisni od dobre kakovosti zob. Zato naj se nikar ne zanemarija v nobenih okoliščinah hranitev zob in naj se rabi zjutraj, posebno pa še zvečer redno „Kosmin“, ker ta ustna in zobna voda s svojo desinfekcijsko silo ohranja zobe zdrave in lepe, dokler je to sploh mogoče. — Kosmin-steklenica 1 gld., dolgo trajajoča, se dobiva v lekarnah, v boljših drogerijah in parafumerijah. (1212—1)

Glavna zaloga: Anton Krisper v Ljubljani.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 m. Srednji vršni tlak 736.0 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Pavčina v 24 urah
2	9. zvečer	734.6	21.9 sl. jzhod	jasno		0.0 mm.
3	7. zjutraj	734.3	18.5 sl. sszh.	jasno		
	2. popol.	732.6	29.6 sr. jzhod	jasno		

Srednja včerašnja temperatura 22.7°, normala: 19.2°.

Dunajska borza

dne 2. julija 1900.

Skupni državni dolg v notah	97.50
Skupni državni dolg v srebru	97.30
Avstrijska zlata renta	115.95
Avstrijska krona renta 4%	97.40
Ogrska zlata renta 4%	115.75
Ogrska krona renta 4%	91.20
Avstro-ogrsko bančne delnice	174.4 —
Kreditne delnice	689 —
London vista	242.25
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118.55
30 mark	23.70
30 frankov	19.29
Italijanski bankovci	90.90
C. kr. cekini	11.33

Zahvala.

Podpisane se srčno zahvaljujejo za častilo spremstvo k zadnjemu počitku svojega, iskrenoljubljenega brata in strica gospoda

Leopold Pirc-a

kupčijskega voditelja trdke M. Hofmann v Kočevju

za darovane krasne vence še posebna zahvala gospe lastnici firme M. Hofmann, gospodoma predsedniku in tajniku kupčijskega društva ter vsem cenjenim kolegom in prijateljem iz Kočevja in iz Ljubljane. (1315)

V Ljubljani 1. julija 1900.

Globoko žalujoče

Kristina Virk roj. Pirc, sestra. — Olga in Emilija Virk, nečakinji.

Zahvala.

Tem potom izrekava iskreno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom ter vsem tistim, ki so naju tolažili ob britki izgubi naše preljubljene jedine hčerke (1325)

Pepince

kakor tudi onim, ki so darovali prekrasne vence in šopke ter vsem udeležencem pogreba za spremstvo.

V Ljubljani 3. julija 1900.

Rezi in Karol Lexander.

V hiši št. 3 na Kongresnem trgu, v III. nadstropju (samo 59 stopnic) se oddata takoj dve (ali pa jedna) jako lepi, prostorni

mesečni sobi,

dobro meblovani in z lepim razgledom jedni, ali dvema osobama. Povpraša naj se istotam pri Rupertu. (1309)

Svarilo.

S tem svarim vsakoga, da ne dá gg. Karolu in Antonu Kremžarju, ki sta došla pred več časom iz Reke v Ljubljano, nič na upanje ali na posodo, ker jaz nisem nikakor plačnik za dolgove, ki bi jih moja sinova napravila. (1326)

V Ljubljani, dne 3. julija 1900.

Anton Kremžar

strojevodja juž. žel. na Reki. očec.

Ustanovljeno leta 1842.

Brata Eberl

Ljubljana, Francišanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. 26
južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbirlka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

— Zaloga —

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, številnega mazila za hrastove pdele, karbolinskega itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji po najnižjih cenah.
Bleikle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno. 26
Vnanja naročila se točno izvrše.

Perilo za gospode

najboljše blago in najnovejše

kravate

prodaja 26

Alojzij Persché

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, 26
jopic in plaščev za gospe,
nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Klobuke

najnovejši facone

priporoča po nizki ceni

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg.

Podpisani priporočam slav. občinstvu svojo veliko zalogo koles, posebno občeznana prava

Styria kolesa

s patentiranim krogličnim tečajem, najboljši in najsolidnejši sistem v l. 1900, jako trpežna in lahko tekoča.

Vsi modeli so enotno **zboljšani** in poleg tega so **jako znižane cene**.

Pripomniti moram, da imam v zalogi edino le modele 1900, kajti vse prejšnje razprodal sem v jeseni pod svojo ceno, samo da mi bode moč v sedanji sezoni le z letošnjimi modeli slavnemu občinstvu vstrezati.

Spoštovanjem

Filiala v Kamniku: Janko Pohlin.

Franc Čuden, na Velikem trgu nasproti rotovža.

(123-51)

Dotičnemu gospodu, ki je izgubil nedaleč od gostilne Antona Strukelja, Trata, Šent Vid nad Ljubljano svojo uro, se naznanja, da se je ura našla ter naj se blagovolji osebno zgledati v gori napominani gostilni. (1307)

Usojam si s tem naznanjati svojim čestitim trgovinskim prijateljem, da moram zaradi večjih poprav v svojih tovarniških prostorih izdelovanje blaga za nekaj časa ustaviti in da bode blago na skladišču le še do konca tega tedna dobiti.

Za izkazano zaupanje najtopleje se zahvaljujoč se priporočam

z veselostovanjem

Avg. L. Winkler

H. Kranz.

(1312)

Učenca

vsprejme takoj

J. Kapscha naslednik

A. Wagenpfeil

zlatar.

(1317)

Po nizki ceni se prodaja hiša [gostilna]

z vrtom, njivami in gospodarskim poslopjem, v bližnji okolici Celja. (1303-1)

Naslov pove upravništvo „Sl. Naroda“.

Za samo gld. 4-95 ali kron 9-90.

Razprodaja!!

Niklasta žepna ura z verižico in 10 pristnih srebrnih predmetov

za samo gld. 4-95

pošljem vsakomur, dokler je kaj zaloge proti povzetju, ali če se naprej vpošlje denar.

1.) Niklasta remontorska žepna ura na sidro s čudovito lepo graviranim pokrovom z minutnim kazalom točno na minuto idoča, z garancijo (nikakoršna stenska ura, kakoršne žal pošiljajo nekateri bazarski trgovci na mesto naznanjene pozlačene ure!!)

2.) Niklasta ali pozlačena verižica za uro, amerišanska fagona, jako elegantna.

3.) 1 pristno srebrno zapestnico z medaljonom.

4.) 1 kravatno iglo s kolesarjem.

5.) in 6.) 2 manšetni gumbov.

7.) in 8.) 2 srajčnih

9.) 1 gumb za kolar.

10.) in 11.) 2 uhana najnovejše fagone.

12.) 1 modni prstan (papirni odstrižek za mero.)

Neugajajoče se tekom 8 dni vzame nazaj. — Ilustrovani ceniki ur in zlatine brezplačno in franco.

E. Holzer,

tovarniška zaloga ur in zlatine na debelo, dobavitelj avstrijske zveze c. kr. državnih uradnikov itd. (1322-1)

Krakov, Stradom št. 18.

Prodajalko

izurjeno v trgovini z manufakturnim in specerijskim blagom ter zanesljivo v računanju, vsprejme (1308-1)

Fran Ks. Grebenc, Velike Lašče.

Dobro ohranjeno

kolo

marka Peugeot Freres se prodaja.

Prijazna vprašanja v prodajalni Valvazorjev trg št. 6. (1313)

Lepa Ulmska dogaj

stara 1/2 leta, snažna, (1323)

se prodaja.

Naslov v upravništvu „Slov. Naroda“.

Učenec

z dobrimi šolskimi spričevali vsprejme se takoj v modni trgovini (1293-2)

I. S. Benedikt v Ljubljani.

Ces. kr. avstrijske državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Isl, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifing v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osonni vlak v Jesenice. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 15 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra, Isla, Ausseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osonni vlak iz Jesenic. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 8 uri 20 min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1305)

Pouk v pisavi s strojem

se pri zadostni udeležitvi podeli na Št. Peterskem nasipu št. 37, I. nadstr.

Oglasitve od 7. do 9. ure zvečer do 10. julija t. l. (1314-1)

Srajce, kravate, svilnato blago

se popolnoma

sukneno, platneno in drugo manufakturno blago

po polovičnih cenah

nepreklicno le do konca julija t. l.

prodaja (1178-8)

na Sv. Petra nasipu št. 2.

745-13

Privatnemu uradniku

ki je zajedno tudi godec na godala ali pihala,

preskrbi dobro službo v Celju

„Celjska narodna godba“.

Pojasnila daje „godbeni odsek narodne čitalnice v Celju“. (1287-2)

V Gorjah

1/4 ure od Vintgarja in 3/4 ure od Bleda — odda se

več sob.

Krasen razgled na Karavanke in na Bleško jezero. Hrana in stanovanje ceno, (1319-1)

Jernej Černe.

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 5 lepih velikih sob in z vsemi pripadajočimi prostori na Rimski cesti št. 10 v I. nadstropju se odda z mesecem avgustom.

Ogleda se lahko vsak dan od 10. do 12. ure dopoldne. (1051-18)

Pri konsumnem društvu trbovlske bratovske zaloge v Trbovljah je izpraznjeno mesto

knjigovodje

ki preskrbuje tudi korespondenco. Zahteva se znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, ter oblastveni vsposobljenostni izkaz, da more poslovati prosilec eventualno kot namestnik poslovođe. Reflektantje priletne starosti ter poročeni imajo prednost.

Pismene, primerno opremljene ponudbe je vpslati predsedništvu zgorajšnjega konsumnega društva v Trbovlje. 1297-1

Obvestilo.

S tem naznanjam uljudno, da ne posluje g. Fran Železnik več za me.

(1268-3)

Z odličnim spoštovanjem

Ivan Gorup.

St. 20798.

Razglas.

(1324)

Vsled sklepa občinskega sveta z dne 22. junija 1900 podpisani mestni magistrat razpisuje dražbo za napravo

začasne brvi poleg mesarskega mostu čez Ljubljano

na dan 11. julija t. l. ob 10. uri dopoldne.

Vsi potrebni pripomočki in pojasnila zvedo se pri mestnem stavbnem uradu ob navadnih uradnih urah.

Magistrat deželne stolnega mesta Ljubljane

dne 3. julija 1900.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne uradniške uniforme

in poverjeni zalagatelj ces. kr. unif. blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporočam slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremičljivih havelokov po najnovejši fagoni in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Gospodom uradnikom se priporočam za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelavanje talarjev in baretov. 26

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urur

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporočam svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salon-skih ur, vse samo dobre do najfinejših kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi. 26

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporočam svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografskih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila in vnanja naročila točno in ceno. 26

Pri nakupovanju suknene in manufakturnega blaga se opozarja na trdko

HUGO IHL

v Ljubljani

v Špitalskih ulicah št. 4.

Velika zaloga

26

suknenih ostankov.

Pod Trančo št. 2.

26 Veliko zalogo

klobukov

priloga
J. Soklič.

Najnižje cene.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po niski ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovni naj se vzorec vpsolati.

Josip Reieh

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16 (v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Svilnato blago

največja izber in najnovejše črno in barvasto, za cele obleke in bluze

priloga 26

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slomoznice in mlatilnice, katere se dobivajo v njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za oblake z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršé.

Za učenca

15 let starega, ki je dovršil drugo realko, ter je zmožen slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, se išče primeren prostor v kaki trgovini, s pogojem, da bi obiskoval zvečer Mahrovo trgovsko šolo.

Ponudbe pod „Prostor v trgovini“ na upravnishvo „Slov. Naroda“.

(1321)

V Gameljnih se prodaja

lep mlin

pripraven za kopalishce ali tovarno. Stavba je lična, voda zdrava.

(1310—1)

Naslov pove upravništvo „Sl. Naroda“.

Gospodično

slovenščine v govoru in pisavi zmožno, išče za prodajalno

J. Kapscha naslednik

A. Wagenpfeil

juvelir.

(1316)

Lepo stanovanje

v I. nadstropju, obstoječe iz 3 sob, kuhinje in posebnega vrta s paviljonom, se odda od 1. avgusta t. l. naprej za letno najemščino

250 gld. (1311—1)

Vpraša naj se pri hišnem posestniku gosp. V. Hanušu, Kuhnova cesta št. 21, nasproti domobranski vojašnici!

K št. 2487

Aviso. (1261—2)

Zaradi zagotovitve zakupne dobave sena, slame, drv, premoga, koaksa in ovsu za čas od dne 1. septembra 1900 do 31. avgusta 1901 vršile se bodo pismene ponudbene obravnave v uradnih prostorih c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinov, in sicer v nastopnih postajah:

v Trstu	dne 9. julija 1900
„Gorici“	10. „ 1900
„Pulji“	16. „ 1900
„Ljubljani“	18. „ 1900
„Mariboru“	23. „ 1900
„Gradci“	25. „ 1900
„Celovci“	30. „ 1900

Natančnejši pogoji in ponudbeni obrazci razvidijo se iz obširnega razglasa v št. 145. „Slovenskega Naroda“ z dne 27. junija 1900, kakor tudi pri vseh c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinih do obravnave dne mej 10. in 12. uro dopoldne.

C. in kr. intendancija 3. voja v Gradci.

Prva slovanska

c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

kakor: brizgalnic najnovejše konstrukcije, s sesalno in tlačilno odprtino na obeh straneh ter s patentom proti zmrzlini, parnih strojev, čerpi, čelad in pasov, kmetijskih strojev in peronospera brizgalnic itd.

R. A. Smekal

Czech-Moravsko Smichov-Praga

podružnica v Zagrebu

priporoča slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljkatve franko na vsak kolodvor.

Z veselošpovanjem (391—29)

Podružnica **R. A. SMEKAL** v Zagrebu.

Zobozdravnik

med. dr. Rado Frlan

otvorl dné 8. julija t. l.

zobozdravniški atelier

v Špitalskih ulicah št. 7.

Izdeluje vsa tehnična dela v kaučuku, celulozidu, zlatu in platini. Pred vsem drugim je izvežban v delu z zlatimi kronami in sponami, katere nadomeščajo vsako zobovje s pločo. V operacijskem zobozdravništvu se peča z vsemi vrstami plomb, specijelno izobražen je pa v zlatih in porcelanastih plombah po zistemu dvornega zobozdravnika Jenkinsa.

Ordinuje od 9—6 ure, ob nedeljah in praznikih od 9—1 ure.

Za revne brezplačno ruvanje zob od 8—9 ure zjutraj, za tovarniške delavce od 6—7 ure zvečer.

Ljubljana 30. junija 1900. 1320-1

Nepreklicno do 20. julija 1900

bode se od srede 4. julija naprej na

Sv. Petra nasipu št. 2

radi pomanjkanja prostora v glavni prodajalni vse vrste manufakturnega in oblačilnega blaga po vsaki le mogoči najnižji ceni prodajalo.

Z odličnim spoštovanjem (1323—1)

K. Schumi & C.

„pri novi tovarni“.

Dunajska cesta št. 6. LJUBLJANA. Sv. Petra nasip št. 2.

P. n.

Uljudno naznanjam, da sem svojo, tu že 34 let obstoječo trgovino z zlatnino, srebrnino in juveli z današnjim dnem izročil gospodu

Adolfu Wagenpfeil-u

kateri bo trgovino vodil pod imenom

J. Kapscha naslednik Adolf Wagenpfeil.

Zahvaljujem se preč. gg. p. n. svojim kupcem za dosedanje mi izkazano zaupanje in prosim, da isto zaupanje izkazujejo tudi mojemu nasledniku, kateri si bo prizadeval, da se zaupanja vseskozi tudi vrednega izkaže.

Z vsem spoštovanjem

J. Kapsch.

P. n.

Čast mi je naznaniti, da sem tu že 34 let obstoječo trgovino z zlatnino, srebrnino in juveli gospoda

J. Kapsch-a

prevzel z današnjim dnem ter jo bodem nadaljeval pod tvrdko

J. Kapscha naslednik Adolf Wagenpfeil.

Prosim, da se blagovoli zaupanje, dosedaj izkazovano mojemu predniku, izkazovati tudi meni, in prizadeval si bodem s strogo solidnim postopanjem, da se zaupanja tudi vrednega storim.

Z vsem spoštovanjem

J. Kapscha naslednik

Adolf Wagenpfeil.

1318